

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z J. POLSKIEGO W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

Ustala się ogólne wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego:

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową, posługuje się nimi w różnych trudnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- samodzielnie dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury;
- zna literaturę dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- odnajduje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną - w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, stosując zróżnicowane formy wypowiedzi;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy i ich uzasadnienie;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami, wyciąga wnioski;
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania;
- potrafi swoją wiedzę zainteresować innych;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i na zajęciach pozaszkolnych;
- realizuje indywidualny program nauczania z języka polskiego;
- osiąga znaczące sukcesy w konkursach międzyszkolnych, uzyskuje tytuł laureata konkursu polonistycznego o zasięgu wojewódzkim lub ogólnopolskim oraz tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady polonistycznej.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- sprawnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji określonego tekstu kultury;
- odszukuje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną - w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji;
- precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią dotyczącą literatury i innych tekstów kulturowych;
- posługuje się bogatym słownictwem.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- dobrze zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie;
- rozpoznaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz określa jego powiązania z kontekstem historycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy wskazanego tekstu kultury;
- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia

różne typy błędów językowych;

- określa podstawowe funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną - w tym perswazyjną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- ma niepełną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie przeprowadza chociaż fragmentaryczną jego interpretację;
- wiąże elementarne fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- selekcjonuje podstawowe wydarzenia literackie;
- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) określonej epoce literackiej;
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy porównawczej;
- wykorzystuje znalezione informacje;
- przeprowadza analizę źródeł informacji;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega różne typy błędów językowych;
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić;
- odróżnia fakty od opinii;
- rozumie tematykę i problematykę omówionych utworów;
- dostrzega podstawowe konteksty interpretacyjne;
- zadania rozwiązuje nie zawsze starannie, popełnia błędy merytoryczne;
- posługuje się poprawnym językiem, ale niezbyt bogatym słownictwem.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- pobieżnie zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe;
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- rozpoznaje przybliżony czas powstania wskazanego tekstu kultury na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej;
- odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym;
- wykorzystuje z pomocą nauczyciela znalezione informacje;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;

- dostrzega niektóre typy błędów językowych;
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje z pomocą nauczyciela teksty własne;
- aktywnie słucha wykładu i określa jego tematykę;
- jego wypowiedzi mają charakter odtwórczy.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie interesuje się przebiegiem zajęć;
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza prace klasowe;
- nie przygotowuje zadań domowych;
- nie uczestniczy w zajęciach pozaszkolnych;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego lub robi to niesystematycznie;
- unika zajęć z przedmiotu.

I. Sposoby sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia - ocenianie bieżące.

II. Kryteria ocen za poszczególne sposoby sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia.

1. Testy, sprawdziany: cel – 100%

bdb – 99-91%

db – 90-73%

dst – 72-51%

dop – 50-40%

ndst – 39- i mniej

2. Wypracowanie na poziomie podstawowym i rozszerzonym są oceniane zgodnie z kryteriami maturalnymi zapisanymi w OKE.

3. Odpowiedź ustna:

o c e n a					
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	Celujący
MERYTORYCZNY	Spłycona, niepełna odpowiedź, ograniczony dobór faktów i/lub ubogi dobór lektur; sądy odtwórcze, powierzchowne, dopuszczalne drobne błędy rzeczowe.	Odpowiedź krótka, ograniczająca się do skomentowania najważniejszych faktów; dopuszczalne nieliczne uproszczenia interpretacyjne; wnioskowanie ma charakter odtwórczy.	Odpowiedź rzeczowa, interpretacja utworów merytorycznie poprawna, widoczne są próby oceniania omawianych problemów i formułowania własnych sądów.	Odpowiedź pełna, wyczerpująca temat i bezbłędna; samodzielne argumentowanie, wnioskowanie i ocenianie.	(Tak jak na ocenę bardzo dobry) oraz: odwoływanie się do treści pozaprogramowych, erudycyjność wypowiedzi.
STRUKTURALNY	Występują zakłócenia w kompozycji i spójności wypowiedzi.	Odpowiedź trójdzielna, dopuszczalne drobne usterki kompozycyjne.	Odpowiedź trójdzielna, spójna; formułowane wnioski układają się w logiczny wywód.	Trójdzielna i spójna wypowiedź podporządkowana logice wyводу, przytaczanie cytatów.	(Tak jak na ocenę bardzo dobry) oraz umiejętne wplatanie funkcjonalnych cytatów.
JĘZYKOWY	Język jest komunikatywny, ubogie słownictwo, dopuszczalne błędy językowe.	Styl ogólnie poprawny; dopuszczalne drobne błędy stylistyczne i gramatyczne.	Styl poprawny; dopuszczalne nieliczne niezręczności stylistyczne.	Swobodny styl wypowiedzi, bogate słownictwo, wysoka sprawność językowa.	(Tak jak na ocenę bardzo dobry)

Odpowiedź jest oceniana na niedostateczny, kiedy uczeń:

- nie udziela odpowiedzi (nie zna treści programowych),
- odpowiada nie na temat,
- odpowiada, ale jego wypowiedź nie spełnia wymogów określonych na ocenę dopuszczający.

Ostateczny wynik uzyskany za wypowiedź ustną jest wypadkową i pewnego rodzaju średnią wszystkich lub wybranych kryteriów.

4. Wypracowania typu maturalnego (rozprawka, interpretacja utworu poetyckiego, wypowiedź argumentacyjna, interpretacja porównawcza) są oceniane zgodnie z kryteriami Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, opublikowanymi w „Informatorze maturalnym z języka polskiego”, który jest dostępny na stronie internetowej OKE.
5. Sprawdziany diagnostyczne są oceniane wg propozycji autorów Wydawnictwa WSiP (uwzględniane są umiejętności konieczne, podstawowe, dopełniające i rozszerzające).

III. Szczegółowe sposoby uzasadniania ocen.

1. Każdą ocenę nauczyciel uzasadnia w formie ustnej lub pisemnej, odwołując się do obowiązujących kryteriów.
2. Ocenę ze sprawdzianu pisemnego nauczyciel uzasadnia w formie krótkiej recenzji oraz podaje liczbę punktów uzyskanych przez ucznia w stosunku do maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia (wynik punktowy może być wyrażony w skali procentowej); w przypadku kartkówki za uzasadnienie

rozumie się wynik punktowy ucznia w stosunku do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania. Każdy sprawdzian pisemny jest omówiony na zajęciach lekcyjnych na forum całej klasy, wskazane są najczęściej popełniane błędy, przeprowadzona jest wnikliwa analiza wykonania zadań. Omówienie sprawdzianu stanowi dodatkową formę uzasadnienia ocen.

3. Uczeń oraz rodzic(prawny opiekun) są zapoznani z możliwością odwołania się od oceny rocznej, jeśli została wystawiona niezgodnie z powyższymi kryteriami.

IV. Ustalanie oceny śródrocznej i rocznej reguluje zapis w Statucie Szkoły.

V. Ocenianie uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Nauczyciele języka polskiego indywidualizują pracę i dostosowują wymagania edukacyjne odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, którzy posiadają orzeczenia i opinie poradni pedagogiczno-psychologicznej lub zostali objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
2. Dla uczniów z dysleksją rozwojową (na podstawie opinii PPP) stosuje się następujące zasady:
 - a) uczniowie z dysgrafią mogą stosować pismo drukowane, zwiększające czytelność zapisu; prace domowe mogą być wykonywane na komputerze;
 - b) prace pisemne uczniów, u których stwierdzono dysortografię, oceniane są wg zasad oceniania prac z języka polskiego uczniów ze stwierdzonymi specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania i pisania, opracowanymi przez OKE;
 - c) na sprawdzianach nauczyciel może zmniejszyć ilość zadań lub (jeżeli to możliwe) wydłużyć czas pracy.
3. W przypadku uczniów zdolnych: rozszerzanie zakresu programu zwłaszcza w formie samokształcenia.